

KIRIM TATAR DİLBİLGİSİ HAKKINDA BİRKAÇ SÖZ

Gulnara ADCİMAMBETOVA

Kırım Mühendislik Pedagoji Üniversitesi, Kırımtatar ve Türk Filoloji Fakültesi, Simferopol-
Kırım / Ukrayna

Anahtar Kelimeler: Türk dilleri, Kırım Tatar dili, Kırım Tatar.

ÖZET

Sorunun Formülasyonu. Uzun yıllar boyunca (sürgün yılları) Kırım Tatar filoloji alanında araştırma çalışmaları gerçekleşmedi. Bugün Farklı yönlerde araştırma gerçekleşiyor. Buna rağmen, dil incelemesi ile ilgili birçok sorun keşfedilmemiş kalıyor. Bunlardan biri ise önkoşulu dilbilgilerinin durumunun hem senkroni hem art zamanlı açıdan incelemesine ihtiyacı olan farklı zamanlarda yazılmış Kırım Tatar dilinin dilbilgilerinin incelemesi. İş bu makalenin amacı farklı dönemlerde yayınlanmış Kırım Tatar dilinin temel dilbilgilerinin açıklamasıdır. Dil incelemesi dilbilgisi derledikçe gerçekleşiyordu. Çağdaş Türk dilbilimi dillerin ezici çoğunluğu dilbilgisi yapısının monografik açıklamaları bakımından büyük deneyim kazandı. Etraflı olmayan olsa da ama karşılaştırmalı tarihsel niteliğinin sahibi olan Türkoloji eserleri ile sunulmuş (O. Betlingk, W.Radloff, W. Bang, M. Räsänen, vb gibi) önemli araştırmaları var. Somut Türk dillerinin tarihsel araştırmaları başladı. Türkologların dilbilimcilerin ezici çoğunluğu somut Türk dillerinin yapısının açıklanması, onların kelime, dilbilgisi ve fonolojik yapısı ile meşguldü. Türk dillerinin yapısının özelliği ile ilgili bilgi edinme gelişmeleri için dilbilgisi araştırmalarında Türk dilbilgisinin çoğu olaylarının özünü ve tabiatını ortaya koyan ve gösteren P.L. Melioranskiy, A.N. Samoyloviç, V.A. Gordlevskiy, N.K. Dmitriyev Türkologları Dilbilimcileri okuluna önemli ölçüde borçluyuz. Sunulan çalışmada Türk dillerinin temel dilbilgileri ve Kırım Tatar dilinin dilbilgisi incelenilmiş ve açıklanmıştır.